

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 511/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, zastúpeného Mgr. Vladimírom Legěnom, advokátom, Centrum 25/30, Považská Bystrica, proti postupu Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. NM-15Nt/20/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. NM-15Nt/20/2020. Navrhuje prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznať mu finančné zadosťučinenie 10 000 eur. Zároveň navrhuje priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a pripojeného spisu okresného súdu (sp. zn. NM-15Nt/20/2020) vyplýva, že sťažovateľ podal 22. mája 2020 Okresnému súdu Nové mesto nad Váhom návrh na povolenie obnovy konania vedeného pod sp. zn. 2T/14/2019, o ktorom okresný súd rozhodol uznesením č. k. 15Nt/20/2020-122 z 5. októbra 2021 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) tak, že ho podľa § 399 ods. 2 Trestného zariadenia zamietol, keďže neboli splnené podmienky na obnovu konania podľa § 394 Trestného poriadku. Proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal sťažnosť, na podklade ktorej Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 3Tos/104/2021-136 zo 4. januára 2022 zrušil prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súdny spis bol okresnému súdu vrátený 10. januára 2022.

3. Sťažovateľ následne žiadal o nariadenie verejného zasadnutia podaniami z 1. júna 2022 a 11. augusta 2022. Vo veci boli nariadené termíny verejných zasadnutí na 13. december 2022, 17. január 2023, 4. máj 2023 a 13. jún 2023, ktoré však boli zrušené. Ďalším podaním z 24. novembra 2023 sťažovateľ opätovne urgoval nariadenie termínu verejného zasadnutia. Zároveň podal sťažnosť z 12. januára 2024 na nečinnosť okresného súdu podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Následne sa vo veci konalo verejné zasadnutie 7. marca 2024, pričom ďalej nariadené verejné zasadnutie na 23. apríl 2024 nebolo uskutočnené. Sťažovateľ znova žiadal o konanie vo veci podaniami z 10. septembra 2024, zo 4. februára 2025 a listom z 24. mája 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti namietanému postupu okresného súdu sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že od podania jeho návrhu na povolenie obnovy trestného konania v máji 2020 uplynulo už viac ako 5 rokov a do dňa podania ústavnej sťažnosti o ňom nebolo právoplatne rozhodnuté. Namietá neprimeranú dĺžku napadnutého konania spôsobenú nesprávnym rozhodnutím a nesprávnym postupom súdu prvého stupňa. Ten vo veci prvýkrát rozhodol 5. októbra 2021, no jeho rozhodnutie bolo zrušené krajským súdom a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie 10. januára 2022. Od tej doby vo veci dlhodobo nekonal, v dôsledku čoho sťažovateľ požiadal o určenie termínu verejného zasadnutia podaním z 1. júna 2022, 11. augusta 2022 a 24. novembra 2023. Medzičasom nariadené termíny verejného zasadnutia boli priebežne rušené a zasadnutie sa nekonalo.

5. Sťažovateľ uvádza, že jeho sťažnosť podaná podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch bola vybavená ako opodstatnená. Po jej vybavení okresný súd naďalej konal neefektívne. Sťažovateľ konštatuje, že bol vo veci procesne aktívny, keď niekoľkými podaniami bezvýsledne urgoval konanie vo veci.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a prejednanie záležitosti v primeranej lehote napadnutým konaním okresného súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na povolenie obnovy dotknutého trestného konania neprimerane dlhú dobu a neefektívne, pričom sťažovateľom podávané urgencie či sťažnosť podľa § 62 zákona o súdoch neboli účinným prostriedkom na to, aby okresný súd vo veci konal bez prietáhov.

7. Podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

8. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákolvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie

namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojim stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

9. Podľa § 10 ods. 10 Trestného poriadku subjekt trestného konania je každý, kto má a vykonáva vplyv na priebeh konania a komu tento zákon na uskutočnenie tohto vplyvu priznáva určité procesné práva alebo ukladá povinnosti. V konaní pred súdom je stranou ten, proti komu sa vedie trestné konanie, poškodený, zúčastnená osoba a prokurátor; rovnaké postavenie ako strana má aj zástupca občianskeho združenia, dôveryhodná osoba, ako aj iná osoba, na ktorej návrh alebo žiadosť sa konanie vedie alebo ktorá podala opravný prostriedok a v konaní proti mladistvému aj orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Ak sa v tomto zákone používa pojem strana, rozumie sa tým v predsúdnom konaní aj subjekt trestného konania, ak z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné.

10. Ústavný súd už opakovane judikoval, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku (m. m. II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021, I. ÚS 591/2022).

11. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že sťažovateľ v rámci nej netvrdil, o to menej preukázal vyčerpanie tohto právneho prostriedku na ochranu svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Konštatoval síce podávané urgencie a sťažnosť, ktorá bola okresným súdom posúdená podľa zákona o súdoch (sám sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že ju podal podľa § 62 zákona o súdoch, pozn.), avšak postup v zmysle § 55 ods. 3 Trestného poriadku nevyužil. Predmetné nevyplýva ani zo súdneho spisu (sp. zn. NM-15Nt/20/2020).

12. Vzhľadom na to, že sťažovateľ nevyužil právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý mu osobitný predpis (Trestný poriadok) účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený, resp. jeho využitie ani netvrdil/nepreukázal, bolo potrebné jeho ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd na záver dopĺňa, že uvedený záver nevyklučuje možnosť sťažovateľa opätovne sa obrátiť na ústavný súd po uplatnení (vyčerpaní) sťažnosti podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ak by sa domnieval, že ňou nedosiahol odstránenie stavu namietaného porušovania svojich práv.

14. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu